



Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

20 Aralık 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Türkiye İstatistik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederim. Saygılarımla.


Selma Aliye KAVAF

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24-12-2024	Esas No: 2/2810



Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Sosyal devlet ilkesinin temel gerekliliklerinden biri, toplumun farklı kesimlerinin gelir dağılımının adil ve dengeli bir şekilde gözetilmesidir. Bu gözetimin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için ise düzenli, şeffaf ve güvenilir verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde çalışanların ve emeklilerin gelir düzeyleri ve dağılımına ilişkin verilerin kamuoyu ile sistematik bir şekilde paylaşılması, sosyal politikaların geliştirilmesinde ve uygulanmasında önemli bir eksiklik oluşturmaktadır.

Bu kanun teklifi ile, net asgari ücret olan 17.002 TL'den başlayarak gelir gruplarının detaylı bir şekilde izlenmesi ve raporlanması amaçlanmaktadır. Gelir gruplarının bu şekilde ayrıntılı olarak belirlenmesi, hem düşük gelir gruplarındaki yoğunlaşmaların hem de yüksek gelir gruplarındaki dağılımın daha net görülmesini sağlayacaktır. Özellikle farklı sosyal güvenlik statülerindeki (4/a, 4/b ve 4/c) sigortalılar ile kamu ve özel sektör çalışanları arasındaki gelir farklılıklarının tespit edilmesi, gelecekte uygulanacak ücret politikalarının belirlenmesinde önemli bir veri kaynağı oluşturacaktır.

Diğer yandan, gelir dağılımı verilerinin bölgesel, sektörel ve demografik özellikler bazında ayrıştırılarak sunulması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi ve dezavantajlı grupların desteklenmesi için gerekli politikaların oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre yapılacak analizler, bölgesel kalkınma politikalarının etkinliğinin ölçülmesine ve gerekli revizyonların yapılmasına imkan tanıyacaktır.

Teklifle getirilen bir diğer önemli yenilik, verilerin uluslararası standartlara uygun şekilde işlenmesi ve karşılaştırmalı analizlerin yapılmasıdır. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının koordinasyonunda gerçekleştirilecek bu çalışmalar, ülkemizin gelir dağılımı profilinin uluslararası platformlarda daha doğru bir şekilde değerlendirilmesini sağlayacaktır. Ayrıca, metodoloji ve metaveri bilgilerinin kamuoyu ile paylaşılması zorunluluğu, verilerin güvenilirliğini ve şeffaflığını artıracaktır.

Üçer aylık dönemler halinde yapılacak düzenli veri paylaşımı, sosyal politikaların etkilerinin kısa vadede izlenmesine ve gerekli müdahalelerin zamanında yapılmasına olanak tanıyacaktır. Geçmiş beş yıllık verilerin karşılaştırmalı olarak sunulması ise, uzun vadeli eğilimlerin tespit edilmesini ve yapısal sorunların çözümüne yönelik politikaların geliştirilmesini kolaylaştıracaktır.

Bu düzenleme ile hem politika yapıcılarının hem de akademik çevrelerin kullanımına sunulacak kapsamlı ve güvenilir bir veri seti oluşturulması hedeflenmektedir. Açık veri formatında e-Devlet platformu üzerinden erişime açılacak bu bilgiler, gelir dağılımı konusunda yapılacak bilimsel araştırmaların niteliğini artıracak ve kanıta dayalı politika üretim süreçlerini güçlendirecektir.



Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile Sosyal Güvenlik Kurumunun, çalışan ve emekli maaş dağılımlarını gelir grupları, statüler ve demografik özellikler bazında düzenli olarak açıklaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Bu madde ile Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının, gelir dağılımı verilerini uluslararası standartlara uygun şekilde analiz etmesi ve raporlaması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.



Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE TÜRKİYE İSTATİSTİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Gelir dağılımı verilerinin açıklanması

EK MADDE 24- (1) Kurum, sigortalılar ile emeklilerin gelir dağılımlarına ilişkin istatistiki verileri üçer aylık dönemler halinde açıklamakla yükümlüdür.

(2) Kurum aşağıdaki verileri üçer aylık dönemler halinde ayrı ayrı hazırlar ve yayımlar:

a) Gelir grupları:

1. 17.002-20.000 TL arası
2. 20.001-25.000 TL arası
3. 25.001-30.000 TL arası
4. 30.001-40.000 TL arası
5. 40.001-50.000 TL arası
6. 50.001-75.000 TL arası
7. 75.001-100.000 TL arası
8. 100.001-150.000 TL arası
9. 150.001 TL ve üzeri olmak üzere her bir grupta yer alan çalışan ve emekli sayıları.

b) Her bir gelir grubunda:

1. Toplam kişi sayısı
2. Aktif sigortalı sayısı
3. Emekli sayısı
4. Toplam ödenen tutar bilgileri.

c) Her bir veri grubunun:

1. 4/a, 4/b ve 4/c sigortalı ayrımı
2. Kamu ve özel sektör bazında dağılımı
3. Ana sektör gruplarına göre dağılımı
4. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre dağılımı
5. Yaş gruplarına göre dağılımı
6. Cinsiyet bazında dağılımı yönünden ayrı ayrı dağılımı.

(3) Kurum, bu madde kapsamındaki verileri izleyen üç aylık dönemin ilk ayının 15'ine kadar resmi internet sitesinde ve e-Devlet platformunda açık veri formatında yayımlar. Veriler en az beş yıllık geçmiş dönem karşılaştırmalarını içerecek şekilde sunulur."

MADDE 2- 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Gelir dağılımı verilerinin analizi ve yayımlanması

EK MADDE 1- (1) Başkanlık, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından açıklanan sigortalı ve emeklilerin gelir dağılımı verilerini, uluslararası standartlara uygun olarak analiz eder ve üçer aylık dönemler halinde;

a) Gelir eşitsizliği göstergeleri,

b) Sektörel ücret farklılıkları,



Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

- c) Bölgesel gelir karşılaştırmaları,
 - d) Demografik gruplara göre gelir analizi,
 - e) Uluslararası karşılaştırmalı gelir istatistikleri, başlıkları altında raporlar. Bu raporlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun veri açıklama tarihini takip eden 15 gün içinde yayımlanır.
- (2) Başkanlık, gelir dağılımı verilerine ilişkin;
- a) Metaveri ve metodoloji bilgilerini,
 - b) Kullanılan sınıflamaları,
 - c) Hesaplama yöntemlerini,
 - ç) Uluslararası standartlara uygunluk kriterlerini,
 - d) Veri kalitesi değerlendirme raporlarını, kamuoyu ile paylaşır.
- (3) Başkanlık, bu madde kapsamındaki verilerin uluslararası standartlara uygunluğunu sağlamak için ilgili kurumlarla gerekli koordinasyonu yürütür ve teknik destek sağlar."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.